

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ו' כסלו תשפ"ג | דף היומי בבלי: גדרים לו | דף הכולל: גדרים ח.
דף היומי בהלכה: מסימן ע"א סעיף ב' עד תחילת סימן ע"ב.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ג' 'ולא לחינם' עד פרק ג' 'ובזוהר הקדוש'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער התשובה פרק י עד סוף הפרק (סוף השער)

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"מאז מתקיימת בי ההבטחה 'מזונותיו מצויין לו בכבוד כל ימיו'. נפתחו לי שערי פרנסה! ואני מבקש שתפרסמו את הסיפור" | 2538

הסיפור היומי

נדהמתי: האם חסר לאיש הזה כסף?! והוא, כמו
קרא את מחשבותי, אמר: "בוודאי אתה מתפלא,
הרי אני גר בבניין שהוא כמעט היקר ביותר בעיר!
אינך הראשון שאני נאלץ להסביר לו את העניין..."

"כאשר שמעתי את סיפורו התקשיתי להאמין, אבל יום אחד פגשתי באקראי מישהו שאישר לי את
המעשה על כל פרטיו. או אז חדרה ההכרה בליבי - אכן, אין גדול מכוח התפילה"

כדי 'לסגור את המינוס' בבנק" הסביר בבושה. אני עמדת נדהם:
האם חסר לאיש הזה כסף?! כאילו הוא קרא את מחשבותי האיש
המשיך והסביר לי: בודאי אתה תמה על כך שאני נזקק לכסף. הרי
אני גר בבניין שהוא כמעט היקר ביותר בירושלים. אינך הראשון
שאני נאלץ להסביר לו זאת. אמנם אני מתגורר בסביבה עשירה
אולם העושר נעצר אצלי על מפתן הדלת... בביתי שוררת עניות
של ממש.

אם תשאל מהיכן הגיעה אלי דירה שכזו, יתכן שלא תאמין לי,
אבל זה הסיפור שמאחורי הדברים:

בעבר גרתי באחת משכונותיה הותיקות של ירושלים בדירת
קרקע ישנה בת שני חדרים, שאף היא לא הייתה שלי. אלא
שכרתי אותה בדמי מפתח.

השנים חלפו וביתי ב"ה התמלא בילדים, כך הצפיפות גדלה
והקושי התעצם. ביום מן הימים אחד מילדי הקטנים פנה אלי
ואמר לי: "אבא, אנחנו חייבים לעבור לדירה חדשה. צפוף כאן!".

להלן סיפור מופלא, מעובד מתוך 'ממשנתה של תורה'.
מלמד מהמרכז שמע את הסיפור מפי בעל המעשה. ניתן
ללמוד מסיפור זה עד כמה גדולה כוחה של תפילה.
במשרד התלמוד תורה שבו אני מלמד, יש יהודי יקר שעובד
כעוזר טכני במשרד. תפקידו לצלם מסמכים, להדפיס דפי למידה
למחנכים, לתייק מסמכים ועוד עבודות אשר טרחתן מרובה
ושכרן דל למדי.

התמיהה אותי העובדה כי למרות משכורתו הנמוכה של
האיש והליכותיו הפשוטות, הוא מתגורר באחת משכונות הפאר
הירושלמיות, בבניין יוקרתי שרוב הדירים בו הם אזרחי חו"ל
עתירי ממון. לתומי שיערתי כי הוא בוודאי בן למשפחה עשירה,
ועבודתו בתלמוד תורה היא רק כדי למלא את שעותיו הפנויות
ואולי אף לשם שמיים.

יום אחד האיש ניגש אלי כשבידיו שטר הלוואה. הוא ביקש
ממני להיות ערב בעבורו על הלוואה. "אני זקוק להלוואה בדחופות

"אנחנו מוכנים לרכוש את הדירה ממך בכל מחיר. כבר דיברנו עם בעליה וקיבלנו את הסכמתו. אולם מתוקף 'חוק הגנת הדייר', אנחנו חייבים את אישורך".

הסברתי להם כי מכיוון שהדירה שייכת לי רק בדמי מפתח, אזי גם אם ישלמו לי כפליים ממחיר השוק לא אוכל למצוא דירה חלופית. אולם הם היו עקשנים: "מה אתה רוצה בתמורה?" הם שאלו.

נזכרתי בחלום של בני. בעיתון שהיה על השולחן לפני בלטה פרסומת שבישרה על פרויקט יוקרה שנבנה במרומי ירושלים. היתה בי זחיחות דעת. החווייתי באצבעי על הפרסומת ואמרתי לאורחי הנכבדים: תמורת דירתי אני מבקש דירה חלופית בפרוייקט זה!

להפתעתי הם ענו: "אין בעיה. אנחנו נרכוש עבורך דירה בת ארבעה חדרים בפרוייקט זה". הלם אחז בי כאשר הם מיד שלפו מסמך מוכן מכיסם, הוסיפו בו אי אלו שורות נדרשות, החתימו אותי והעניין הסתיים לחיים ולשלום.

בשנה הבאה כבר חגגנו את ליל הסדר בדירה החדשה. כאשר שרנו יחד: 'לשנה הבאה בירושלים' הבטתי בפניו של בני הקטן שנצצו מאושר...

המלמד המשיך וסיפר: "כאשר שמעתי את המעשה מפי בעליו התקשיתי להאמין. יום אחד פגשתי באקראי את בן משפחתו של אחד הרוכשים. הוא סיפר לי את כל הסיפור על פרטיו המלאים. אז חדרה ההכרה בליבי. אכן, אין גדול מכוח התפילה".

(פניני עין חמד)

חייכתי מולו במרירות: אנחנו בקושי מצליחים לשלם על ההוצאות השוטפות של החודש. כיצד אפשר לחלום על דירה חדשה?

אולם הילד היה עקשן. הוא שב ואמר בפסקנות: "אנחנו חייבים לעבור לדירה גדולה יותר!". הוא גם הוסיף והבטיח בתמימות טהורה: "אתפלל על כך בעצמי, וגם אדאג שכל בני המשפחה יתפללו על כך".

הילד שמר את הבטחתו. מאותו יום ואילך הקפיד להתפלל על כך בכל יום וגם הזכיר לאחיו להתפלל על כך. זמן מה לאחר מכן בליל הסדר, כאשר שרנו יחד כל בני המשפחה: "לשנה הבאה בירושלים". בני הקטן עמד על הכיסא וצעק "ובדירה חדשה!". גם בפעם השנייה והשלישית ששרנו, הוא דאג להוסיף זאת. בפעם הרביעית השתכנענו וענינו אחריו יחד 'אמן!'.
אומר את האמת, אם עד אז התייחסתי לעניין כמושבת ילדות, בליל הסדר משהו בתוכי זז. גם אני הצטרפתי לתקווה והתחלתי לבקש על כך בתפילות.

ערב אחד בתחילת חודש אייר, שני יהודים נכבדים נקשו על דלתי וביקשו להיכנס לביתי כדי לשוחח איתי. לתומי סברתי כי באו להתרים אותי לצדקה. לכן הבהרתי להם מראש כי לא אוכל לעזור להם ביותר משקל אחד... אולם הם מצידם הבהירו, כי רצונם אך ורק לדבר איתי.

הכנסתי אותם לביתי. הושבתי אותם לצד השולחן הדל. הם סיפרו לי כי הם תלמידים של רב מפורסם מחו"ל שחפץ לקבוע את משכנו בארץ הקודש. הוא הצביע דוקא על הבית שלי כמקום ראוי להקמת בית מדרשו.

הסיפור היומי

פעם אחת התחילו לדבר עם אותו גביר על ישיבת פוניבז', והוא היה מאד כאוב והזעיף פנים. "אם לא תפסיקו לדבר על פוניבז' - אני הולך מפה!!" אף אחד לא הבין מה קרה לו, מה פוניבז' עשתה לו...

הגביר מרחובות שפספס את עיסקת חייו

שתקו. ככה זה, מה שגביר רוצה - זה מה שעושים... אחרי זה הוא ניגש לשאול אותו, מה יש לך עם פוניבז', אתה כועס עליהם? אמר הגביר - לא.

אז למה כ"כ כעסת כשהזכירו את השם פוניבז'? אמר לו הגביר: אתה רוצה לפתוח לי את הפצעים?!... אבל - המשיך הגביר - תשמע: כאשר הרב מפוניבז' פתח את הישיבה, הוא בא אלי ואמר לי תראה, יש לך המון קרקעות ואין לך מה לעשות איתם. אני פותח כעת ישיבה, ותוך זמן קצר יהיו לי שלש-מאות ארבע-מאות בחורים, בא תהיה שותף עימי חצי חצי -

שח הגה"צ רבי חזקיהו יוסף מיישקובסקי שליט"א: סיפר לי הרה"ג רבי יחזקאל מרמורשטיין (הוא היה ראש כולל ברחובות - אחיו של מכוּבדנו ר' יעקב יו"ר בני אמונים), שפעם לפני עשרות שנים, היה ברחובות גביר גדול, והיה זה בזמן שכל הדור הקודם היה עדיין קיים, מרנן הרב מפוניבז', הרב שך, רבי יחזקאל לוינשטיין, רבי שמואל ורבי דוד - מלאכי עליון, זיע"א. ופעם אחת התחילו לדבר איתו על ישיבת פוניבז', והוא היה מאד כאוב והזעיף פנים. אם לא תפסיקו לדבר על פוניבז' - אני עוזב אתכם ולא ממשיך אתכם! לא רוצה שתדברו על פוניבז'! לא רוצה!!! וכולם לא הבינו מה קרה, מה פוניבז' עשתה לו... אבל

גורדון: אין לי מה לשלם לך, אבל אני עושה אתך שטר כתוב וחתום, אתה ממשיך לתת לנו לחם - ואני נותן לך חצי מהעולם הבא שלי!

והאופה, כמו 'פוייער' אמיתי, אמר לו: הרב גורדון! ביזנס זה ביזנס, מצוות זה מצוות. אל תערב בין הנושאים... הלחם שווה כסף. תרומות - זה משהו אחר. ולומז'ה נ - ס - ג - ר - ה!

והנה האופה הזה, מה הוא חושב לעצמו כעת בשמים... יכולת

לקבל מחצית מהגן עדן של הרב גורדון!!! איזה הפסד!

וסיפור שלישי: הרב מנדלסון באחת משנות השמיטה, קנה כמות אדירה של תפוחי אדמה מחו"ל, וזה הסתבך ונרקב. הוא

אמר שהוא מוכן לתת לכל יהודי שיפטור אותו מן הצרה הזו (שזה גם היה הפסד כספי גדול) שטר כתוב וחתום על מחצית מן

העולם הבא שלו. ואין קונה!... ונמכרתם לעבדים ואין קונה... הרי

כדאי למכור את הבית שלהם בשביל לזכות בזה! חצי מהעולם הבא של הרב מנדלסון!!!...

אבל אלו הגבירים ששמעו זאת אז - זה לא דיבר אליהם...

לפעמים אנשים נזכרים בכל הדברים האלו מאוחר מדי... אבל

בואו נחשוב רק לרגע; בחורים צעירים, אוטוטו מתחתנים, זוכים

ב"ה לילדים, מתבגרים, יש גם נכדים, עד שכבר ממש מזדקנים,

ואז עושים חשבון נפש, על מה בזבזתי את החיים...? על שטויות!?

כל אחד בסוף מגיע לחשבון הנפש הזה. קצת יותר התמדה, קצת

יותר יראת שמים, הייתי יכול להיות אדם גדול!!! הייתי יכול לצמוח!

(ארחות חיים)

בעולם הזה ובעולם הבא!!! אתה מחזיק לי את הישיבה, אני מביא את הבחורים שלומדים תורה, והעולם הבא יהיה חצי חצי בינינו.

ממשיך הגביר ומספר: אני, כמנהג הגבירים, עשיר יענה עזות, שאלתי: על כמה בחורים אתה מדבר? אמר לי הרב: שלש מאות

- ארבע מאות.

וכמה יש לך היום?... בערך חמשה עשר, הייתה התשובה.

אמרתי לרב: כבוד הרב! אנחנו עושים עסקים ממשיים עם דברים

שרואים בעיניים, אך עם חלומות - אנחנו לא עושים עסקים.

כשהיו לך ארבע מאות בחורים - נדבר... הרב ראה שאיני מעוניין, הוא הלך, ומישהו אחר זכה בזה.

כעת - אומר הגביר - אני תוהה לעצמי, הכסף נשאר לי. אין לי באמת הרבה מה לעשות עם זה, אני לא צריך כ"כ הרבה, יש

לי כסף בלי סוף!

אבל יכולתי להיות שותף עם הפוניבז'ער רב חצי חצי בעולם הבא!!!

אתם יודעים מה זה חצי-חצי בעולם הבא עם הרב מפוניבז'...?!

עכשיו אני אוכל את הלב...

סיפור שני: הג"ר יחיאל מיכל גורדון מלומז'ה, בתקופת

מלחה"ע, לא היה אז מה לאכול, כמעט ולא היה כסף. והרבה

בחורים באו אליו כי אצלו עוד היה אפשר להשיג לחם. עד שהחוב

אצל האופה תפח מאוד, והוא הודיע לרב גורדון, או שאתה משלם

לי או שאני מפסיק לתת לך לחם. [נאגב, הרב גורדון אח"כ נסע

לאמריקה לזמן רב, ושילם את כל החובות שלו!!!]. אמר לו הרב

יהלומים מגדולי ישראל

בתוך הנגינה היה אומר לתלמידים: איך חאָר נאָך אַמאָהל, זאָלסט עס קענען פאַרשטיין - אני חוזר שוב על המילים כדי שתבינו את זה באמת. ושוב חזר לשירתו במתיקות: "אמר אביי, אמר אביי"...

שירת התורה של מרן הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל

את זה באמת. ושוב חזר לשירתו במתיקות, "אמר אביי, אמר

אביי". כשגמר לשיר היה אומר: יעצט איז דאך גוט, ס'איז דאך

טאקע גוט - עכשיו כבר מרגישים שזה טוב, זה באמת טוב מאד.

פעם תוך כדי השירה אמר הגאון רבי משה שמואל: "ממה

נפשך, אם מקיימים מצוות תלמוד תורה בעצם הזכרת המילים

'אמר אביי' פעם אחר פעם, אז עכשיו כשאנו שרים מילים אלו,

אנו שרים מתוך מצוות תלמוד תורה; ואם אין מקיימים במילים

אלו מצוות תלמוד תורה, אבל את מתיקות המילים של "אמר

אביי" אי אפשר לקחת! כמה אנחנו אוהבים את אביי!!!... ושב

לנגינה בדביקות עצומה.

(מתיקות הדף היומי)

השבוע בדף היומי (נדרים דף לח.). נלמד בסייעתא דשמיא את

הפסוק (דברים לא, יט) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, ממנו

למדים שהתורה נקרא "שירה". ראש ישיבת באר יעקב, מגדולי

ממתיקי התורה, רבינו מרן רבי משה שמואל שפירא זצוק"ל,

הרבה לשיר עם התלמידים שיר מרגש מאד על "אמר אביי".

כל הניגון בנוי על שתי המילים הללו בלבד, "אמר אביי". ראש

הישיבה היה שר את הניגון מתוך מתיקות נפלאה שאי אפשר

לתאר, כשהוא חוזר כל הזמן על אותן שתי מילים, "אמר אביי,

אמר אביי", במתיקות ודביקות.

בתוך הנגינה היה אומר לתלמידים: איך חאָר נאָך אַמאָהל

זאָלסט עס קענען פאַרשטיין - אני חוזר על המילים כדי שתבינו

בתמיהה שאלו אותו: מהו הסוד שלך? הרי אין סגולה שלא עשינו, קברי צדיקים שלא פקדנו, תפילה שלא התפללנו, ועדיין שערי שמים נעולים עבורנו! איך הצלחת אתה לפתוח את שערי השמים?

ואז הוא סיפר להם על מפתח הקסמים שפותח את כל השערים

נעולים עבורנו! איך הצלחתם אתם, לפתוח את שערי השמים הנעולים?"

הלה גילה להם מהו המפתח שפותח את השערים. הוא לקח תהילים ופתח אותו במזמור ק': "מזמור לתודה ... בואו שערי בתודה". כוח התודה! להודות לקב"ה על כל מצב מתוך הכרה פנימית שזהו טוב עבורי. זה מפתח הקסם לפתיחת שערים, גם כשהם חלילה נעולים. האב המאושר סיפר להם כי הוא ורעייתו קיבלו ממישהו עצה שכל אחד מהם יאמר כל יום י"ג פעמים "מזמור לתודה" - וזכו ונפקדו לתקופת השנה. היהודי בן הארבעים ורעייתו החליטו אפוא גם הם להשתמש במפתח העצום הזה. הם החליטו לשנות כיון ולהודות לבורא יתברך, באמרם מידי יום י"ג פעמים "מזמור לתודה" ולאחר עשרה חודשי הודאה הם נפקדו נגד כל התחזיות בבן זכר בריא לאוי"ט.

את הסיפורים הללו ועוד, בתיבול אמרות חז"ל לעידוד ההודאה לקב"ה שמע מידענינו ר' שמואל לביל שישי של אותו שבוע, עת נסע עם רעייתו ברחובות בורו פארק. מששמעה את הדברים שאלה אותו רעייתו: "אם זה כ"כ עובד, מדוע לא נעשה זאת כדי למצוא את התפילין היקרות של פנחס בננו?" ר' שמואל סבר וקיבל: אכן היינו כה עסוקים בתפילות ובחיפושים כך ששכחנו להודות לקב"ה.

יהודי כר' שמואל לא עושה דברים כלאחר יד, בפרט לא כזה מעמד של הודאה לקב"ה. הוא סיכם עם משפחתו שבשעה עשר בערב מתאספים בסלון כל בני הבית למעמד הודאה להשי"ת. התיישבו להם כל בני הבית מסביב לשולחן, עם ספרי תהלים, לאמירת "מזמור לתודה" יחד על איבוד התפילין. האב פתח בדברי חיזוק והלהיב את בני ביתו בחביבות בחובת ובזכות ההודאה לבורא יתברך על כל דבר, כי אין רע יורד מלמעלה והכל רק טוב וחסד. כך שגם מה שנראה רע בעינינו הוא בעצם טוב. תוך שהוא מבטיח לפרסם בשער בת רבים את הנס שיעשה עמם הבורא ית'. עודם מדברים והטלפון הסלולרי של האב מצלצל. על הצג שיחה לא מוכרת: ר' שמואל חשב לדחות את השיחה עד לאחר אמירת התהלים, אך הבחור פנחס אמר לאביו חצי בצחוק חצי ברצינות: "אולי זה לגבי התפילין?" ר' שמואל ענה, ושמע: "אני נמצא מול ביהמ"ד של חסידי אלכסנדר ברחוב 56 st. עצר אותי ברחוב נהג הובר (-סוג של מונית) נכרי, אשר סיפר כי כבר מיום ראשון השקית המוזרה הזו נשכחה אצלו ברכב, ואינו יודע מה

ביום י"ט מר חשוון תשפ"ג - משתף ר' שמואל הי"ו, קורא מארה"ב ששלח את הסיפור במטרה לנצל את הבמה כדי להודות לקב"ה ברבים - יצא בני הבה"ח פנחס מבורו פארק לשיבתו בעיר מונסי, שם הוא שוהה במשך השבוע. כשהגיע לשיבה, שם לב כי התפילין שלו אינם. הוא חשב שכנראה השאירם בבהכנ"ס בבורו פארק, שם הוא מתפלל ביום ראשון טרם נסיעתו למונסי. הלכתי לחפש בבהכנ"ס הנ"ל. פרסמתי בכמה מקומות אך העליתי חרס בידי. בסוף אותו שבוע, לאחר שהתייאשנו מהחיפושים, נסעתי ברכבי עם ב"ב והקשבנו לשיעור שנמסר ע"י יהודי בשם ר' ארי ברקוביץ שליט"א, אשר משתף את המאזינים בסגולה עצומה אשר עוזרת פלאים בכל מצב, גם כשנראה כי השערים נעולים: "בואו שערי בתודה".

ר' אורי מפליג שם במעלת ההודאה להקב"ה בכל מצב, ובפרט כאשר יהודי מוסיף הבטחה להודות על החסדים שיעשו עמו ולפרסמם בשער בת רבים. זהו מפתח קסם המסייע לפתוח שערי ברכה וישועה בכל מצב. פשוט לומר בכל לב: "מזמור לתודה". הוא מביא בשם צדיקים אודות שרה אמנו: בת ק' כבת כ' - שכשם שהאדם פונה לקב"ה שיושיעו בעת צרה ואומר מזמור כ' בתהלים: "יענך השם ביום צרה", כך עליו ביתר שאת לומר מזמור ק' בתהלים: "מזמור לתודה".

הוא מביא מהרבי מלובלין זיע"א: "אנא ה'" מוזכר בהלל ארבע פעמים לעומת "הודו לה'" שמוזכר שש פעמים, היחס המתבקש: 60 אחוזי הודאה לעומת 40 אחוזי בקשה ותפילה. וכך מביא רבנו הזרע שמשון (פר' בשלח): "הודו לה כי טוב - הודו לה" בעת שנותן לכם הטוב, או אז 'כי לעולם חסדו' - כי בזה יתמיד לכם לעולם הטוב והחסד".

ר' ארי מעודד להרבות בהודאה להקב"ה ובאמירת "מזמור לתודה" על הטובה וגם על מה שנראה כעת כהיפך, ח"ו. הוא העיד כי יום קודם לכן שמע אישית מיהודי שזכה כעת בגיל ארבעים, לחבוק בן זכר לאחר שבע עשרה שנות המתנה. אותו אבא טרי סיפר לר' אורי בהתרגשות כי לפני תקופה היו שוב אצל רופא בכיר ומדופלם שהציע להם להשלים עם המציאות הכואבת: "לכם לא יהיה ילד משלכם". הם כמעט והתייאשו. באותה עת הם פגשו יהודי שזכה להיפקד בזש"ק לאחר שמונה שנות ציפייה. בתמיהה שאלו אותו מה ה"סוד" שלו: "הרי אין סגולה שלא עשינו, קברי צדיקים שלא פקדנו, תפילה שלא התפללנו, ועדיין שערי שמים

מעניין שכל התהליך הזה אירע בדיוק בעת בו משפחתו של ר' שמואל הסבה מסביב לשולחן למעמד ההודאה, כי המפתח הזה פותח שערים. "בואו שעריו בתודה"!!!
(גיליון התחזקות בביטחון במשנת הזרע שמשון)

לעשות עמה. הוא הבין שמדובר באביו דתי. והרגע כשעבר בדיוק ברחובות בורו פארק חשב להשאיר את זה באיזה בית כנסת, כדי שהיהודים יסתדרו עם זה בעצמם..."

יהלומים מגדולי ישראל

שבוע לאחר מכן, כאשר הייתי אצל הראש ישיבה שלי ר' יושע בער זצ"ל, התעניין גם הוא לדעת מה אירע. ניסיתי לתאר לו כיצד אירעה התאונה, אבל אז שמעתי מפיו תגובה שאיני יכול לשכוח אותה...

מעשה שסיפר הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל

לו כיצד אירעה התאונה, אבל אז שמעתי מפיו תגובה שאיני יכול לשכוח אותה: "אוי", אמר תכף, "אם כן היית עלול להרוג בן אדם...".

"אתם מבינים?" אמר רבי שמשון, "כאשר סיפרתי את זה לשוטר - שמעם תפקידו אמור לשמור על חיי התושבים ותיארת בפניו את נסיבות התאונה, נחה דעתו ואמר: 'אה, בסדר'. אבל הראש ישיבה, אפילו לא אמר לי 'אוי, היית עלול להיהרג', מה שהטריד אותו היה: 'עלול היית להרוג מישהו'. הוא הסתכל עלי כעל משוגע, איך יתכן שיהודי יגיע למצב כזה, שבו הוא עלול להרוג מישהו?
זהו מבט יהודי!

(מתוך הספר 'אוהביו כצאת השמש בגבורתו', הובא בגיליון 'פרפרת')

רבי שמשון פינקוס זצ"ל היה מספר את המעשה הבא שאירע עמו, ממנו ניתן לקבל מושג-מה על נקודת המבט הנכונה שצריכה להיות נר לרגלנו בכל תהלוכות החיים.

"פעם עברתי תאונת דרכים כשבמהלך נסיעה הרכב שבו נהגתי התהפך. ברוך השם שלא אירע עמי שום דבר רציני פרט לכמה חתכים, אבל בכל זאת אושפזתי לתקופה בבית חולים, ולשם הגיע שוטר לחקור אותי מה בדיוק אירע. בתשובה לשאלתו סיפרתי לו מה אירע: תראה, אני נהג חדש. היו אז רוחות חזקות איבדתי שליטה על ההגה, והרכב התהפך.

"והנה, שבוע לאחר מכן, כאשר הייתי אצל הראש ישיבה שלי ר' יושע בער זצ"ל, התעניין גם הוא לדעת מה אירע. ניסיתי לתאר

פרשת השבוע

"מדוע את מגיפה את התריסים?" התעניין הסוחר הערבי, ואמא השיבה כי "כל כבודה בת מלך פנימה". אך הערבי הגיב במפתיע - "אני יודע את הסיבה האמיתית. יש לכם סוד..."

הסוד הפלאי ששילש את רווחיה של המחלבה הירושלמית

בימים ההם. אבי קיבל את הסכמתה של אמי, "שהרי את שותפה", כלשונו. וחילק הכל לנצרכים.
לפתע הגיע אלינו לביקור ערבי בלתי מוכר. רגילים היינו באורחים ערבים לרגל עסקיו של אבא בחלב ומוצרי. ביקשנו ממנו לשבת באכסדרה וכיבדנו אותו בדבר מאכל. אמא הגיפה את התריסים הפונים לאכסדרה. שאל אותה הערבי מדוע היא עושה זאת, והשיבה כי "כל כבודה בת מלך פנימה".
הגיב הערבי במפתיע: "יודע אני את הסיבה האמיתית. יש לכם

וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך (בראשית כח כב)
סיפרה בתו של הגר"נ וייספיש זצ"ל (בנו של הגאון רבי דוד בהר"ן זצ"ל):

בכל ערב פסח היו מגיעות לאבי בקשות לצדקה, ואבי היה מפריש מממונו כדין. והנה בערב פסח אחד הגיעו אל אבי מכתבי בקשה יותר מתמיד. היו אז מקרים קשים בירושלים שנזקקו לעזרה מיוחדת. נכמרו רחמי אבא על עניי ירושלים והוא חשב לתת הפעם מעל ומעבר ליכולתו - מאה ל"י, שהיה סכום עצום

ניסינו את הצעתו, והתקבלה שמנת בכמויות שלא יאמנו. תוך זמן קצר הכפלנו ושילשנו את ייצור השמנת והחמאה והרווחנו מהצעת הערבי מאות רבות של ל"י.

את הפלא של גילוי הסוד מהערבי, ואת הפלא הגדול יותר, שאפשר להוציא ממי החלב כמויות מסחריות של שמנת, ייחס אבא למעשר הכפול והמכופל שהפריש לצדקה מעל ומעבר לרגיל אצלו.

(איש לרעהו ויצא תשע"ז)

סוד מקצועי בייצור מוצרי החלב ואינכם רוצים שיתגלה לי... אך אני כן יודע את הסוד".

שאלנו, מה הסוד?

אמר לנו: "אותם מים הניגרים מן הגבינה בעת חצייתה במקום להשקותם לפרות אפשר לשים אותם בצנטריפוגל [=מתקן להפרדת שומן מחלב] ולהוציא מהם הרבה שמנת". לאחר שאמר זאת, הלך הערבי. יצאנו לחפשו לבירור נוסף, אך הוא נעלם ולא ראינוהו יותר.

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

כיצד השיב המשגיח דקמניץ על טובת הנאה שקיבל?

נדרים דף לו

טובת הנאה

יגרום לחבר גם מרחוק.

סיפר רבי יעקב לעוינסון שליט"א, שבזמן שחיתן אחד מבניו, הזמין את המשגיח לבוא מארץ ישראל, המשגיח היה זוכר לו טובת הנאה והכרת טובה, על שמאכסן אותו בלונדון בביתו, ונסע לחתונה, אך בדרך לפני עלייה למטוס, נסע תחילה לקברו של הרב מפונביז' שרבי יעקב היה קשור עמו מאד, והתפלל על הצלחת הזוג של בני רבי יעקב.

(המשגיח דקמניץ)

מספרים על הרה"ג רבי משה אהרן שטרן זצ"ל משגיח בישיבת קמניץ, כאשר לא היה יכול להשתתף בשמחת נשואין של חבר בכדי לנסוע לחוץ לארץ, היה עושה פעולה מסויימת למען טובת הזוג, לא אחת קיבל הזמנה לנשואין מחוץ לארץ, היה הולך באותו יום של החופה על קבר של סב או דוד החתן והכלה, להתפלל עליהם, והיה שולח להם מכתב השתתפות בשמחה, ומוסיף המרחק רב, ואין ביכלתי להגיע לשמחתכם, אך התפללתי עליכם על קבר סבכם... רבי משה אהרן ידע מה רוצים ואיזו טובת הנאה

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

תכין עצמך לכבוד שבת

קבל את 'גיליון 'לקראת שבת' שכבש את העולם היהודי
אצלך בתיבת המייל לפני כולם כל יום חמישי

סיפורים ופנינים מרתקים מחייהם של רבותינו הקדושים

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

באיזה מקרה קנסו חז"ל את הקורא קריאת שמע שלא יצא ידי חובה?

לאלתר יפסיד את הברכה - אין לברך בסמוך למת או לקבר. ולדעת הרמב"ם, קנסו חכמינו ז"ל את מי שקרא קריאת שמע או התפלל בסמוך למת או לקבר - אף אם עשה כן בשגגה - שלא יצא ידי חובתו, ועליו לחזור ולקרוא או להתפלל, כדין מי שקרא והתפלל במקום שאינו נקי. והראב"ד חולק על כך. ולמעשה, יש לחזור ולקרוא קריאת שמע, אך אין לחזור ולהתפלל. [שו"ע עא, ז, ומשנ"ב טו-יז; ב"מ דרשו, 30 ו-31]

אסור לברך, ללמוד ולהתפלל, בטווח של ארבע אמות (1.92-2.31 מטרים, לשיטות השונות) ממת, או מקבר, וכן לעמוד שם עם ציצית שאינה מכוסה, או תפילין שאינן מכוסות; משום שהמקיים מצוות בגלוי בקירבת המת, נראה כאילו הוא 'לועג לרש', כלומר, למת, שאינו יכול עוד לקיים את המצוות. ונחלקו הפוסקים, בנוגע למת או לקבר הנמצאים בתוך חדר, אם כל החדר נחשב כארבע אמות לענין זה. ואף את ברכות הברק והרעם, וכיוצא בהן, שאם לא יברך

מה היה מנהגו המיוחד של רבי שמואל סלנט בתפילותיו בקבר רחל?

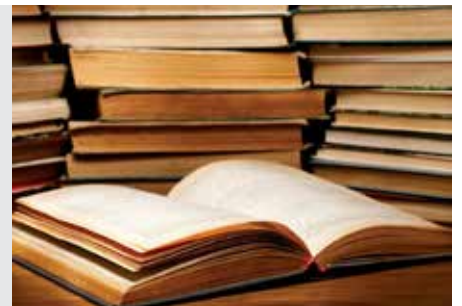

שעל גבי המערה, וכנהוג מקדמת דנא בקבר הרשב"י במירון, וכיוצא בו. ויש שכתבו, שהגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל, רבה של ירושלים, היה נמנע מלהתפלל שחרית, מנחה או ערבית, בקבר רחל אמנו בסמוך לקבר, וקיים את תפילותיו בפרוזדור של מבנה הקבר. ויש שכתבו, שמאחר ורחל אמנו חיתה לפני מתן תורה, ולא התחייבה במצוות, קיום המצוות בסמוך לקברה אינו נחשב כ'לעג לרש'.

[ב"מ דרשו עא, 29 ו-32]

בהמשך לאמור: מותר לומר תפילות לעילוי נשמת המת ולכבודו, בסמוך אליו או לקברו. וכן מותר לומר שם דברי תורה השזורים בהספדים הנאמרים לכבודו, וכן מותר לומר תחינות בסמוך לקברי צדיקים. ואמירת תהלים לאחר הפטירה כדי להציל את המת מן המזיקים, כנהוג - נחלקו הפוסקים אם מותרת בסמוך למת. ומותר לומר 'תפילת הדרך' בסמוך למת, כיון שיש בתפילה זו תועלת גם למת, שהדרך תעבור בשלום; ויש שחולק על כך. ואם המת קבור במערה, אין איסור בלימוד ובתפילה במבנה

האם מותר לאונן ללמוד תורה בשבת וביום טוב?

חלים דיני האנינות כבימות החול. ואין הדברים אמורים אלא בנוגע לשעות היום של יום טוב, שבהם עשויים לקבור את המת, אבל בשעות הלילה אין חלים דיני האנינות, (אלא אם כן קוברים את המת בלילה).

ויש אומרים, שהאונן בשבת או ביום טוב, למרות שלא חלים עליו דיני האנינות, אסור בלימוד תורה, משום השמחה הנגרמת מכך; ויש חולקים.

[שו"ע עא, ב, ומשנ"ב ט ו-יא; ב"מ דרשו, 23 ו-27]

כפי שלמדנו, האונן פטור מכל מצוות עשה דאורייתא ודרבנן, ואינו רשאי לקיימן. אולם, בשבת אין פטור זה קיים, והאונן חייב בכל המצוות, (וראה במקורות). ואם מסיבה כלשהי האונן טרוד בשבת עצמה בצורכי המת, או בצורכי ההלוויה והקבורה, דינו כאונן. וביום טוב, אם קוברים את המת ביום טוב על ידי גוי, חלים דיני האנינות על הקרובים כבימות החול. וביום טוב שני בחוץ לארץ, שמותר לקבור בו את המת אף על ידי ישראל - אם אכן קיימת אפשרות לקבור את המת, אף אם אין כוונה לעשות זאת,

* אדם שאחד משבעת קרוביו - אב, אם, בן, בת, אח, אחות ואשה - נפטר, מכונה 'אוני', ופטור ממצוות עשה דאורייתא ודרבנן, ואינו רשאי לקיימן. אולם, אסור לאונן לעבור על מצוות לא תעשה דאורייתא או דרבנן. ולמרות זאת, רשאי האונן לאכול ללא ברכה, כיון שאיסור האכילה ללא ברכה הוא מחמת החובה המוטלת על כל איש ישראל לברך לפני אכילתו, וחובה זו אינה מוטלת עליו.

* מי שלא התפלל שחרית עד סמוך לסוף זמן תפילה, באופן שאם יתפלל בסדר הרגיל יחלוף זמן התפילה כבר בהגיעו לברכות קריאת שמע - ידלג על כל פסוקי דזמרה או על חלקם, לפי הצורך, כדי שיספיק לברך את ברכות קריאת שמע לפני סוף זמן תפילה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע קדושת התפילין של ראש גדולה יותר מקדושת התפילין משל יד?

- אסור להשתמש בכל חלקי התפילין של ראש, ואף בקופסה של התפילין, עבור תפילין של יד. ומותר לגדול להשאיל את תפיליו לקטן - למרות שלגבי הגדול זו מצוה דאורייתא, ולגבי קטן יש רק מצוה דרבנן של חינוך - ואין זה נחשב להורדה בקדושה.

קדושת התפילין של ראש גדולה יותר מקדושת התפילין של יד, משום שרוב אותיות השם ש' ד' י', הרמוז בתפילין, נמצאות בתפילין של ראש: האות ש' על גבי ה'בית', והאות ד' בקשר; ואילו בתפילין של יד רמוזה רק האות י', בקשר הצמוד לבית. ולכן - כפי הכלל האמור לעיל, שמעלים בקודש ואין מורידים

[שו"ע מב, א, ומשנ"ב ב-ד]

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הלוח היומי

ו' בכסלו | רבי חיים מיכאל דב ב"ר יוסף וייסמאנדל זצ"ל, ר"מ נייטרא, בעל מן המצר, תורת חמד ועוד

יארצייט:

תר"ה: רבי יעקב ב"ר אהרן שיק זצ"ל, מקרלין, בעל משכנות יעקב.
 תרצ"ז: רבי יוסף ב"ר מתתיה גרג'י זצ"ל, מחכמי אפגניסטאן ובוכרה, בעל עדות ביהוסף.
 תשי"ח: רבי חיים מיכאל דב ב"ר יוסף וייסמאנדל זצ"ל, ר"מ נייטרא, בעל מן המצר, תורת חמד ועוד.
 תשכ"ד: רבי יעקב צבי ב"ר שלמה כ"ץ, בעל לקט הקמח החדש.
 תשכ"ח: רבי חיים דב מאיר ב"ר אריה לייב רובמן זצ"ל, ר"י אור תורה-וילקומיר ור"י תפארת ישראל-חיפה, בעל זכרון מאיר.
 תשנ"ה: רבי יחזקאל שרגא ב"ר יששכר דב ליפשיץ-הלברשטאם זצ"ל, מסטרופקוב.

הכל מסובב מלמעלה

סיפר הג"ר אליעזר טורק: פעם אדם אחד אמר למרן הסטייפלר: "אני עובד קשה על עצמי שלא לכעוס ואיני מצליח", הסטייפלר הגיב בתמיהה: "אתה יהודי מאמין, הלא כן? אם היית יהודי מאמין באמת, לא היית מגיע כלל למידת הכעס, משום שהיית יודע בבירור שלא פלוני הכעיס אותך, לא אישתך, לא השכן ולא שום אדם - הכל מסובב מלמעלה!"
(אוצרותיהם אמלא - ויקהל עמ' תרג)

כאשר אדם מכעיס אותנו, נשתדל לזכור שהוא רק שליח מאת ה' (אף כאשר מדובר בילד קטן מבני הבית)

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il